

Fonètica i Fonologia de la Llengua Francesa

Codi: 106626

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2504378 Filologia i Cultura Franceses	OB	2	1
2504393 Estudis d'Anglès i Francès	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Maria del Roser Gauchola Gamarra

Correu electrònic: roser.gauchola@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

No s'escau

Objectius

L'assignatura *Fonètica i fonologia de la llengua francesa* forma part de la formació obligatòria dels estudiants dels Graus d'Estudis Francesos, Estudis de francès i català, Estudis de francès i espanyol, Estudis de francès i anglès i Estudis de francès i clàssiques.

Un dels objectius principals d'aquesta assignatura és guiar als estudiants en el procés d'adquisició del component fònic de la llengua francesa a partir de diferents tècniques de correcció fonètica. Paral·lelament, aquesta assignatura introdueix l'estudiant en la descripció fonètica detallada de realitzacions orals en llengua francesa així com a la metodologia d'anàlisi emprada en aquesta disciplina lingüística.

En finalitzar el període de docència l'estudiant hauria de ser capaç de:

- Percebre i produir a) la prosòdia dels enunciats, b) l'estructura fonètica de les paraules, c) les unitats sonores segmentals en funció del context en què apareixen, de manera a obtenir una pronunciació i una entonació clarament intel·ligible i natural;
- Produir i interpretar transcripcions fonològiques de la llengua francesa;
- Classificar i descriure articulatòriament els sons de la llengua francesa;
- Analitzar i descriure acústicament les realitzacions en llengua francesa.

Competències

Filologia i Cultura Franceses

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques i pragmàtiques de la llengua francesa, l'evolució al llarg de la història i l'estructura actual.
- Fer servir la llengua francesa escrita i oral per a finalitats acadèmiques i professionals, relacionades amb l'estudi de la lingüística, la història, la cultura i la literatura franceses.
- Fer servir les eines digitals i les fonts documentals específiques per captar i organitzar informació.
- Fer una anàlisi lingüística de la llengua francesa utilitzant les metodologies i la terminologia específica.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis d'Anglès i Francès

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques, semàntiques i pragmàtiques de la llengua anglesa i de la francesa, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Aplicar els conceptes, els recursos i els mètodes adquirits als diferents àmbits de la lingüística anglesa i francesa aplicada, en un context social global, multilingüe i d'aprenentatge de llengües.
- Fer servir correctament l'anglès i el francès oral i escrit per finalitats acadèmiques i professionals, relacionades amb l'estudi de la lingüística, la història, la cultura i la literatura.
- Fer una anàlisi lingüística de les llengües anglesa i francesa utilitzant les metodologies i la terminologia específiques.
- Identificar els fonaments del llenguatge humà i els principis, mètodes i resultats de l'anàlisi estructural de les llengües.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques, semàntiques i pragmàtiques de la llengua francesa de la llengua actual.
2. Aplicar de manera responsable i raonada les tècniques informàtiques adequades per consultar i gestionar fonts documentals específiques.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
4. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
5. Conèixer els recursos disponibles per a l'anàlisi de la llengua francesa.
6. Distingir els diferents nivells de l'anàlisi lingüística i establir-hi relacions.
7. Elaborar treballs on s'apliquin els instruments digitals i bibliogràfics fonamentals per a l'àmbit d'estudi.
8. Emprar els mètodes bàsics de recopilació i tractament de dades lingüístiques.
9. Establir generalitzacions tipològiques.
10. Fer presentacions orals i escrites de caire acadèmic i/o professional sobre llengua, lingüística, cultura o literatura franceses amb un alt grau de correcció lingüística i precisió terminològica en francès.
11. Generar hipòtesis i arguments per explicar un determinat fenomen lingüístic.

12. Identificar els factors pragmàtics que condicionen més de les diverses estructures lingüístiques i argumentatives.
13. Identificar i explicar la terminologia pròpia de cadascun dels nivells lingüístics.
14. Identificar l'impacte de les desigualtats per raó de sexe/gènere en l'àmbit d'estudi.
15. Identificar l'impacte de l'organització social i econòmica en les pràctiques lingüístiques en llengua francesa.
16. Identificar opcions teòriques diferents o maneres de tractar els mateixos problemes des de marcs teòrics alternatius.
17. Identificar opcions teòriques diferents o maneres d'abordar els mateixos fenòmens lingüístics des de marcs teòrics alternatius.
18. Resoldre problemes complexos d'anàlisi lingüística a qualsevol nivell i amb els instruments adequats.
19. Utilitzar els mètodes bàsics de recopilació i tractament de dades lingüístiques.

Continguts

Aquesta assignatura s'estructura en activitats pràctiques destinades a perfeccionar la pronunciació en francès dels estudiants així com en una presentació teòrico-pràctica dels principis de descripció fonètica i fonològica de la llengua francesa:

Perfeccionament de la pronunciació en llengua francesa.

- Percepció i producció del ritme, accent i entonació en francès;
- Percepció i producció dels fonemes vocàlics i consonàntics i de llurs al·lòfons en francès. Descripció fonètica i fonològica de la llengua francesa.
- Introducció a la fonètica, fonologia i a la transcripció en Alfabet Fonètic Internacional
- Fonètica articulatòria: principis i metodologia d'anàlisi, descripció i classificació de les realitzacions vocàliques i consonàntiques del francès
- Fonètica acústica: principis i metodologia d'anàlisi, descripció i classificació de les realitzacions vocàliques i consonàntiques del francès
- Conclusió: percepció dels sons i prosòdia

Metodologia

L'assignatura de *Fonètica i fonologia de la llengua francesa* és de caire teòrico-pràctic. L'èmfasi en les activitats : formatives es posarà en la participació activa de l'alumnat per poder assolir les competències previstes en aquesta assignatura.

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- Correcció fonètica
- Pràctica d'expressió oral en grups reduïts
- Realització d'exercicis individuals i en grup d'aplicació dels continguts de l'assignatura, i discussió col·lectiva
- Classe amb suport TIC i discussió col·lectiva
- Proves d'assoliment de les competències relatives als continguts, d'aplicació dels coneixements a la pràctica de l'anàlisi fonètica, d'expressió escrita en llengua francesa sobre les temàtiques de l'assignatura i de pronunciació.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Correcció fonètica. Classes teòriques amb TIC i discussió col·lectiva. Preparació i correcció d'exercicis pràctics	55	2,2	1, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 16, 17, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Realització a l'aula d'exercicis col·lectius i en grups reduïts. Pràctica oral en grups reduïts.	15	0,6	1, 5, 9, 11, 13, 16, 17, 19
Tipus: Autònomes			
Exercicis	65	2,6	1, 5, 6, 9, 11, 13, 16, 17

Avaluació

L'avaluació del curs serà contínua, i inclourà la feina feta al llarg del curs, tant les diverses proves com els treballs lliurats durant tot el semestre, així com un examen oral final, que caldrà aprovar per aprovar l'assignatura.

- Es considerarà com a 'no avaluable' si l'alumne ha lliurat menys d'un 30% dels treballs assignats al curs i ha realitzat menys del 30% de les proves. Per tant, si l'alumne ha fet més d'un 30% de cada part, se l'avaluarà.

- La recuperació sols s'oferirà a aquells alumnes que, havent fet avaluació contínua, hagin suspès (amb una nota no inferior a 3) o no lliurat alguns dels treballs (sempre i quan hagin lliurat més de 30% dels treballs assignats) i vulguin recuperar-lo. Algunes tasques no es poden repetir (participació a classe, presentacions orals, exercicis fets a classe, examen oral). La reavaluació constarà d'una prova final que comprendrà el contingut total de la matèria sempre i quan s'hagi aprovat l'examen oral.

Lliurament/Presentació d'exercicis d'aplicació pràctica dels coneixements adquirits Realització de proves d'avaluació formativa orals o escrites i 1 prova d'avaluació oral.

La correcció de les proves es farà presencialment amb tot l'alumnat i cada estudiant podrà preguntar a la professora sobre qualsevol dubte en la qualificació de les seves proves. Es preveu igualment una data per a la revisió de la qualificació final de l'assignatura fixada en funció del calendari de l'última prova realitzada.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

El plagi: El plagi total i parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un SUSPENS (0) de l'exercici plagiat. PLAGIAR és copiar de fonts no identificades d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (això inclou copiar frases o fragments d'Internet i afegir-los sense modificacions al text que es presenta com a propi), i és una ofensa greu.

Casos particulars: Els estudiants francòfons hauran de complir les mateixes condicions d'avaluació que la resta d'estudiants. La responsabilitat del seguiment de les activitats formatives i d'avaluació recau exclusivament en l'estudiant.

AVALUACIÓ ÚNICA:

- Realització d'un examen escrit (50 % de la nota final) sobre els continguts teòrics de l'assignatura i l'aplicació en exercicis.

- Realització d'un examen oral (50% de la nota final). Per aprovar l'assignatura, cal aprovar l'examen oral.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen oral	40%	5	0,2	1, 10, 12, 13
Exercicis d'aplicació pràctica	30%	5	0,2	1, 3, 4, 6, 7, 9, 10
Exàmens escrits	30%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

1. Manuals i obres generals

Argod-Dutard, Françoise. (1996). *Éléments de phonétique appliquée*. Paris : Armand Colin / Masson. Carton, F. (1974). *Introduction à la phonétique du français*. Paris: Bordas.

Crystal, David (1980). *A First Dictionary of Linguistics and Phonetics*. London: Deutsch.

Escudier, Pierre et alii (éds.) *La parole : des modèles cognitifs aux machines communicantes*. Paris : Hermès. Jakobson, R. (1976). *Six leçons sur le son et le sens*. Paris: Minuit. [première leçon]

Landercy, Albert.; Renard, Raymond (1977). *Éléments de phonétique*. Bruxelles: CIPA/Didier.

Léon, Pierre (1966). *La prononciation du français standard. Aide-mémoire d'orthoépie*. Paris: Didier. Léon, P. (1992). *Phonétisme et prononciations du français*. Paris: Nathan.

Malmberg, Bertil . (1974). *Manuel de phonétique générale*. Paris: Picard.

Munot, Philippe et Neve, François Xavier (2003). *Une introduction à la phonétique*. Liège: CEFAL. Quilis,A. (1993). *Tratado de fonética y fonología españolas*. Madrid: Gredos.

Vaissière, Jacques. 2006. *La phonétique*. Paris: PUF. Que sais-je? Walter, H. 1977. *La phonologie du français*. Paris: PUF.

Wioland, François 1991. *Prononcer les mots du français: des sons et des rythmes*. Paris: Hachette.

2. Fonologia

Delais-Roussarie, Elisabeth. et Durand, Jacques., éd. (2003). Corpus et variation en phonologie du français : méthodes et analyses. Toulouse : Presse Universitaire du Mirail.

Dell, François (1985, 2e éd.). Les règles et les sons, Introduction à la phonologie générative. Paris : Hermann.
Duchet, J.-L. (1998, 5e éd.). La phonologie. Paris : PUF, coll. «Que sais-je ?».

Durand, Jacques et al., éd. (2009). Phonologie, variation et accents du français. Paris, Londres : Hermès Sciences, Lavoisier.

Durand, Jacques. et Lyche, Chantal. (2000). « La phonologie : des phonèmes à la théorie de l'optimalité », in Escudier, P. et alii. (éd.) La parole : des modèles cognitifs aux machines communicantes. Paris : Hermès.

Encrevé, Pierre. (1988). La liaison avec et sans enchaînement. Paris : éd. de Minuit.

Goldsmith, John, éd. (1995). The Handbook of Phonological Theory. Cambridge Mass. : Basil Blackwell.
Gussenhoven, C. & Jacobs H. (1998). Understanding Phonology. London : Arnold ; New York : Oxford University Press.

Troubetzkoy, Nikolai. 1949. Principes de phonologie. Paris: Klincksieck.

3. Percepció

Nguyen, Noël. (2005). La perception de la parole, in N. Nguyen, S. Wauquier-Gravelines & J. Durand (éd.), Phonologie et phonétique : Forme et substance (pp. 425-447). Paris : Hermès.

Pisoni, David et Remez, Robert. E.(éd.) (2005). The Handbook of Speech Perception. Oxford : Blackwell.

4. Prosòdia

Delattre, Pierre 1966. "Les dix intonations de base du français", The French Review, 40.

Di Cristo, Aalbert. (2004). La prosodie au carrefour de la phonétique, de la phonologie et de l'articulation formes-fonctions, Travaux Interdisciplinaires du Laboratoire Parole et Langage, vol.23, p. 67-211. Di Cristo, A. (2016). Les musiques du français parlé. Berlin/Boston : De Gruyter.

Heinz, Jeffrey et al (éd.). (2016). Dimensions of Phonological Stress. Cambridge University Press.

Lacheret-Dujour, Anne.; Beaugendre, Frédéric. (1999). La prosodie du français. Paris: CNRS Editions.

Morel, Marie Annick; Danon-Boileau, Laurent (1998). Grammaire dell'intonation. L'exemple du français. Paris: Ophrys.

Programari

Praat: <http://www.fon.hum.uva.nl/praat/>

Doulos SIL: <http://software.sil.org/doulos/>

Bibliografia: <http://liceu.uab.cat/~joaquim/>

Blog: <https://www.verbotonale-phonetique.com>